

hele Uddannelse ved Seminarierne blev ganske anderledes, end den nu mange Gange er. Men nu har jeg hørt, hvad der er sagt til Fordel for at gaa tilbage, altsaa til den gamle Ordning, hvorefter Seminarielærerne og Forstanderen eksaminerede. Det ærede Medlem fra Bogense (M. Nielsen) opfattede det Spørgsmaal, hvorfor man ønskede at komme af med Eksamenkommissionen, og han udtalte blandt andet, at det ønskede han for det første, fordi Lærerne ved Seminarierne paa en Maade traadte i Skygge, naar de ikke kunde, faa Lov til at være med ved den afsluttende Prøve for Seminaristernes Uddannelse. Det kan jeg slet ikke se; tværtimod, det forekommer mig, at det, at en Seminarielærer og et Seminarium i det hele taget kan fremstille Eksaminander, der kunne bestaa for Eksamenkommissionens Dom, der kunne tage en god Eksamen, er det bedste Vidnesbyrd, synes jeg, der kan gives den vedkommende Lærer, der har uddannet dem, eller det vedkommende Seminarium, hvorfra Eleverne ere udgaede. Den ærede Taler mente ogsaa, at de unge Mennesker, der ønskede at tage Stolelærereksamen, lærte meget snart Eksamenkommissionens Fineser at kende, de lærte meget snart, hvorledes man skulde svare paa de Spørgsmaal, der stillede sig, men den Indvending mener jeg rigtig nok i meget højere Grad rammer den anden Ordning; naar en Seminarielærer har undervist en Elev i tre Aar, til Slutning skal eksaminere ham, saa mener jeg, at man meget snarere kan sige, at den vedkommende Elev i de tre Aar har haft Leflighed til at lære den paagældende Lærer saa godt at kende, at han straks forstaaer hans Spørgsmaal, straks forstaaer, hvor han vil hen, og jeg tror ikke, at det giver det rette Udtryk for i alle Maader, hvor dygtig og grundig den vedkommende Elev er undervist. Saa mente den ærede Taler, at Censorerne skulde øve Censur, ikke blot over Eleverne, der gik op til Eksamen, men ogsaa over Lærerne. Jeg tror, det er en Grund mere for, at man ikke skal følge det ærede Medlem; thi jeg er temmelig overbevist om, at det kunde faa farlige Følger og det ikke mindst for de private Seminarier. Hvis det overhovedet skulde have nogen Betydning, at Censorerne ogsaa skulde øve Censur overfor de vedkommende Seminarielærere, saa er jeg bange for, at det kunde i sine Konsekvenser føre til temmelig farlige Resultater for Statsseminarierne og særlig for de private Seminarier. Jeg tror tværtimod, at naar Lærerne selv skulle eksaminere deres Elever, saa skriver det dem let ind paa at anvende en vis Dressur, saaledes at Under-

visningen bliver mekanisk med det for Dje, at Eleverne skulle gøre en god Eksamen. Man ser jo ude i Almuestolen, hvordan det gaar til fjorten Dage eller 3 Uger, før de skulle have den Smule Eksamen, der skal holdes af Stolekommissionen, hvorledes Læreren mange Gange gaar og dresserer Børnene for at komme vel over det; i Forvejen kende de Lærerens Spørgsmaal og vide, hvorledes de skulle svare. Der udvikler sig let Forhold der, som ere uheldige, og som man fuldstændig er fritagen for, naar man lader samtlige Eksaminander eksaminere af en dertil bestiftet Eksamenkommission, som er sælles for alle Eksaminander over hele Landet. Det ærede Medlem fra Mors (C. Ravn) mente, at det var mærkeligt, naar vi ikke vilde give Seminarierne en saadan Ret, da vi dog, som han udtrykte sig, lod Lærerne ved Realskoler, Latinuskoler og andre Skoler selv eksaminere deres Elever. Men der er den Forstel, som der allerede er gjort opmærksom paa, at disse Eksaminere ere ikke Embeds Eksaminere; de ere kun forberedende Eksaminere og ikke andet, og med Hensyn til den forberedende Eksamination giver men jo Seminarierne Ret til selv at eksaminere ved Optagelsesprøven. Men hvor der er Tale om at tage en Eksamen, der giver Afgang til Embeder, finder jeg det retfærdigst og heldigst i alle Maader, at samtlige Elever, hvad enten de ere fra Stats- eller Privatseminarier, stilles ens, og det blive de kun, naar de blive eksaminerede af en dertil bestiftet Eksamenkommission. — Det er en Selvfølge, at Regeringen maa se at sammensætte den saa fylldig og af de dygtigste og dertil bedst egnede Eksaminatorer.

Min Resumee af det foreliggende Forslag er da kortelig dette, at jeg vil være med til at indrette Seminarierne saa godt som muligt. Jeg ønsker, at den højtærede Minister snart maatte kunne komme dertil, at han kaldte dygtige Stolemænd til Seminarierforstandere for at lægge det i de bedst mulige Hænder. Jeg ønsker, at det maa gøres til Pligt, at de, der ønske at uddannes til Lærergerningen, gennemgaa et treaarigt Kursus paa et Seminarium, at der kræves en modnere Alder o. s. v. Alle de Bestemmelser, jeg tidligere har nævnt, og som Lovforslaget kræver, giver jeg min Tilslutning, ligesom jeg fuldt ud sympatiserer med Tanken om at støtte de private Seminarier; men jeg mener, at hermed bør der siges Stop. Hvorfor skulde man gaa videre? Her opnaar man det, som er Hovedformaalet: at sikre sig, at samtlige vordende Lærere faa en saa omhyggelig Uddannelse som muligt. Derimod